

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОЛЕДЖ

ЦИКЛОВА КОМІСІЯ ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

О. Б. Жильцов
2019 р

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОХОРОНА ПРАЦІ

ДЛЯ СТУДЕНТІВ

Галузі знань	Спеціальності	Освітньої програми/ Предметної спеціальності
23 Соціальна робота	231 Соціальна робота	Соціальна педагогіка

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 1294/19
Ж
(підпис) (прізвище, ініціали)
« » 2019 р.

Київ - 2019

РОЗРОБНИК: Кравченко Наталія Володимирівна, викладач циклової комісії природничих дисциплін Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка, старший викладач.

Викладач: Кравченко Наталія Володимирівна, викладач циклової комісії природничих дисциплін Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка, старший викладач.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії природничих дисциплін

Протокол від «29» серпня 2019 р. № 1
Голова циклової комісії _____ (Л. М. Глухенька)

Робочу програму перевірено
«29» серпня 2019 р.

Заступник директора з навчально-методичної роботи _____ З. Л. Гейхман

Заступник директора з навчальної роботи _____ Я. В. Карлінська

Пролонговано:

на 20__/20__ н. р. (_____), «__» _____ 20__ р, протокол № _____

на 20__/20__ н. р. (_____), «__» _____ 20__ р, протокол № _____

на 20__/20__ н. р. (_____), «__» _____ 20__ р, протокол № _____

на 20__/20__ н. р. (_____), «__» _____ 20__ р, протокол № _____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма навчання
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Загальний обсяг кредитів/ годин	1,5/45
Курс	II
Семестр	4
Кількість змістових модулів з розподілом:	2
Обсяг кредитів	1,5
Обсяг годин, в тому числі:	45
Аудиторні	22
Модульний контроль	2
Семестровий контроль	-
Самостійна робота	21
Форма семестрового контролю	залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є: надання знань, умінь, здатностей (компетентностей) для здійснення ефективної професійної діяльності шляхом забезпечення оптимального управління охороною праці на підприємствах (об'єктах господарської, економічної та науково-освітньої діяльності), формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку.

Завдання вивчення дисципліни полягає у набутті студентами знань, умінь і здатностей (компетентностей) ефективно вирішувати завдання професійної діяльності з обов'язковим урахуванням вимог охорони праці та гарантуванням збереження життя, здоров'я та працездатності працівників у різних сферах професійної діяльності.

В результаті вивчення дисципліни «Охорона праці» молодші спеціалісти з відповідних спеціальностей та напрямів підготовки повинні бути здатними до вирішення професійних задач та мати такі основні загальнокультурні та професійні компетентності з охорони праці:

Загальнокультурні компетентності

- здатність до ефективного використання положень нормативно-правових документів в своїй діяльності;
- здатність спілкування державною мовою як усно, так і письмово;
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- володіння основними методами збереження здоров'я та працездатності виробничого персоналу;
- здатність застосування знання у практичних ситуаціях

Професійні компетентності

в виробничо – технологічній діяльності:

- обґрунтування вибору безпечних режимів, параметрів, виробничих процесів (в галузі діяльності);
- ефективного виконання функцій, обов'язків і повноважень з охорони праці на робочому місці, у виробничому колективі;
- проведення заходів щодо усунення причин нещасних випадків і професійних захворювань на виробництві;

в організаційно – управлінській діяльності:

- проведення заходів з профілактики виробничого травматизму та професійної захворюваності;
- здатність до організації діяльності у складі первинного виробничого колективу з обов'язковим урахуванням вимог охорони праці;
- здатність працювати в команді;
- здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети;
- здатність розробляти та управляти проектами;
- методичне забезпечення і проведення навчання та перевірки знань з питань охорони праці серед працівників організації (підрозділу);

в проектно – конструкторській діяльності:

- впровадження безпечних технологій, вибір оптимальних умов і сучасних технологічних та наукових досягнень в галузі охорони праці.

3. Результати навчання за дисципліною

В результаті вивчення дисципліни «Охорона праці» молодші спеціалісти зможуть **оволодіти:**

- базовими знаннями з правових та організаційних питань з основ охорони праці;
- знаннями щодо використання нормативно-правових актів з охорони праці у різних сферах професійної діяльності;
- базовими знаннями з питань державної політики в галузі охорони праці;
- основами методичного забезпечення проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці працівників;
- навичками планування організаційно-технічних заходів з охорони праці;
- знаннями з основ фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії;
- принципами, методами і засобами контролю параметрів шкідливих і небезпечних виробничих чинників на робочих місцях;
- знаннями щодо профілактики виробничого травматизму та професійної захворюваності на виробництві (підприємстві, організації);
- основними методами збереження здоров'я та працездатності працівників;
- професійними навичками та знаннями правил безпеки

розуміти та пояснювати:

- систему державного нагляду і громадського контролю за охороною праці в Україні, функції та повноваження органів нагляду і контролю;
- принципи побудови системи управління охороною праці на підприємстві, її структуру і завдання;
- принципи загальної та особистої гігієни працівників зайнятих на роботах з важкими та шкідливими умовами праці;
- принципи соціального страхування громадян в разі повної, часткової або тимчасової втрати працездатності;
- основні заходи і засоби захисту працівників від шкідливих і небезпечних виробничих чинників типових для певних видів діяльності;
- порядок проведення розслідування нещасних випадків та професійних захворювань (отруєнь) на виробництві (організації, підприємстві)
- загальні вимоги з техніки безпеки, електро- та пожежної безпеки в установах (організаціях);
- наслідки дії небезпечних та шкідливих чинників пов'язаних з пожежами

характеризувати:

- принципи поділу шкідливих речовин у повітрі робочої зони виробничих приміщень за величиною ГДК;
- принципи поділу шкідливих речовин за характером впливу на організм людини;
- основні причини виробничого травматизму та професійної захворюваності;
- види відповідальності за порушення правил та норм з охорони праці;

- межі вогнестійкості будівель і споруд залежно від ступеня вогнестійкості будівельних конструкцій

мати навички:

- проведення розслідування нещасних випадків на виробництві (підприємстві, в організації, установі);
- складання статистичних показників травматизму та професійних захворювань (отруєнь) на виробництві (підприємстві, в організації, установі);
- розробки інструктажів з питань охорони праці, надання першої медичної допомоги потерпілим від нещасних випадків, правил поведінки та дій у разі виникнення аварійних ситуацій, пожеж, стихійних лих;
- користування первинними засобами пожежогасіння;
- евакуації людей з будівель на випадок пожежі

аналізувати:

- основні причини виробничого травматизму і профзахворюваності на виробництві;
- забезпечення виконання у повному обсязі заходів з колективної та особистої безпеки;
- обстановку і приймати рішення щодо дій у небезпечних та надзвичайних ситуаціях з використанням методів оцінювання і управління ризиками;
- механізми впливу небезпек на людину, визначати характер взаємодії організму людини з небезпеками навколишнього середовища з урахуванням специфіки механізму токсичної дії небезпечних речовин, енергетичного впливу та комбінованої дії вражаючих небезпек;
- вплив шкідливих речовин на організм людини та засоби і заходи захисту від шкідливої дії речовин на виробництві;
- причини виникнення пожеж;
- умови праці відповідно до конституційного права кожного громадянина на належні безпечні і здорові умови праці та пріоритету життя і здоров'я працівників

надавати:

- невідкладну допомогу при закритих та відкритих ушкодженнях, опіках, відмороженні, електротравмі, трамах і кровотечах, травматичному шоці, травмах голови, хребта тощо

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторні					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1 Правові та організаційні питання охорони праці							
<u>Тема 1.</u> Вступ. Загальні питання охорони праці.	4	2					2
<u>Тема 2.</u> Правові та організаційні основи охорони праці	7	2	2				3
<u>Тема 3.</u> Державне управління охороною праці, державний нагляд і громадський контроль за охороною праці	2						2
<u>Тема 4.</u> Організація охорони праці на підприємстві. Профілактика травматизму та професійних захворювань	7	2	2				3
<u>Тема 5.</u> Навчання з питань охорони праці	3						3
Разом	23*	6	4				13
Змістовий модуль 2 Основи фізіології та гігієни праці. Виробнича санітарія							
<u>Тема 6.</u> Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії	6	2	2				2
<u>Тема 7.</u> Основи виробничої безпеки. Електробезпека	7	2	2				3
<u>Тема 8.</u> Основи пожежної безпеки. Система пожежного захисту	7	2	2				3
Модульний контроль	2						
Разом	22*	6	6				8
Разом за навчальним планом	45*	12	10				21

* із урахуванням модульної контрольної роботи

5. Програма навчальної дисципліни

Тема 1: Вступ. Загальні питання охорони праці

Поняття і предмет охорони праці. Сучасний стан охорони праці в Україні та Європейському союзі. Основні розділи дисципліни «Охорона праці». Суб'єкти і об'єкти охорони праці. Основні терміни та визначення в галузі охорони праці.

Основні етапи розвитку охорони праці. Охорона праці як суспільний чинник і галузь науки. Стан охорони праці, виробничого травматизму та професійної захворюваності в Україні та інших країнах. Соціально-економічне значення охорони праці, економічні аспекти охорони праці, охорона праці як економічний чинник. Класифікація шкідливих та небезпечних виробничих чинників.

Ключові терміни і поняття: праця, охорона праці, здоров'я, працездатність, виробниче середовище, важкість праці, напруженість праці, умови праці, безпечні умови праці, шкідливі та небезпечні виробничі фактори.

Рекомендовані джерела:

основні – 1; 2; 3

додаткові – 1; 3; 4

Тема 2: Правові та організаційні основи охорони праці

Конституційні засади охорони праці в Україні. Законодавство України про охорону праці. Закон України «Про охорону праці». Основні принципи державної політики України у галузі охорони праці. Гарантії прав працівників на охорону праці, пільги і компенсації за важкі та шкідливі умови праці. Охорона праці жінок, неповнолітніх, інвалідів. Обов'язки працівників щодо додержання вимог нормативно-правових актів з охорони праці.

Обов'язкові медичні огляди працівників певних категорій.

Відповідальність посадових осіб і працівників за порушення законодавства про охорону праці.

Нормативно-правові акти з охорони праці (НПАОП): визначення, вимоги та ознаки. Структура НПАОП. Реєстр НПАОП.

Акти з охорони праці, що діють в організації, їх склад і структура. Інструкції з охорони праці. Розробка та затвердження актів з охорони праці, що діють в організації.

Фінансування охорони праці. Основні принципи і джерела. Заходи і засоби з охорони праці, витрати на здійснення і придбання яких включаються до валових витрат.

Ключові терміни і поняття: роботодавець, працівник, акт юридичний, законодавчий акт, нормативно-правовий акт, ДНАОП, СУОП, міжгалузеві та галузеві акти з охорони праці, колективний договір, трудовий договір, контракт.

Рекомендовані джерела:

основні – 1; 3; 4; 5

додаткові – 4; 6

Семінар 1: Правові та організаційні основи охорони праці (2 год)

Тема 3: Державне управління. Державний нагляд і громадський контроль за охороною праці

Система державного управління охороною праці в Україні. Компетенція та повноваження органів державного управління охороною праці. Національна рада з питань безпечної життєдіяльності населення.

Органи державного нагляду за охороною праці, їх основні повноваження і права.

Громадський контроль за дотриманням законодавства про охорону праці.

Ключові терміни і поняття: управління охороною праці, дисциплінарна відповідальність, дисциплінарне стягнення, адміністративна відповідальність, адміністративне стягнення, кримінальна відповідальність, злочин, нагляд за охороною праці.

Рекомендовані джерела:

основні – 1; 2; 3

додаткові – 1; 2; 3; 4; 10

Тема 4: Організація охорони праці на підприємстві

Структура, основні функції і завдання управління охороною праці в організації.

Служба охорони праці підприємства. Статус і підпорядкованість. Основні завдання, функції служби охорони праці. Структура і чисельність служб охорони праці. Права і обов'язки працівників служби охорони праці.

Громадський контроль за станом охорони праці в організації. Уповноважені найманими працівниками особи з питань охорони праці, їх обов'язки і права.

Комісія з питань охорони праці підприємства. Основні завдання та права комісії. Регулювання питань охорони праці у колективному договорі.

Атестація робочих місць за умовами праці. Мета, основні завдання та зміст атестації. Організація робіт та порядок проведення атестації робочих місць. Карта умов праці.

Ключові терміни і поняття: держава, роботодавець, працівник, система управління охороною праці, перспективне планування, поточне планування, оперативне планування, оперативний контроль, адміністративно-громадський триступеневий контроль.

Рекомендовані джерела:

основні – 1; 2; 3

додаткові – 1; 2; 3

Тема 5. Профілактика травматизму та професійних захворювань (2 год)

Виробничі травми, професійні захворювання, нещасні випадки виробничого характеру. Загальні положення та визначення. Мета та завдання профілактики нещасних випадків, професійних захворювань. Розподіл травм за ступенем тяжкості.

Положення про розслідування та облік нещасних випадків, професійних захворювань і аварій в організаціях і установах. Мета та завдання розслідування нещасних випадків. Обов'язки роботодавця щодо

розслідування нещасних випадків. Обставини, за яких проводиться розслідування.

Розслідування та облік нещасних випадків, хронічних професійних захворювань і отруєнь на виробництві. Спеціальне розслідування нещасних випадків. Розслідування професійних захворювань. Організація розслідування, склад комісій з розслідування, основні документи. Форми актів Н-1 та НТ, порядок їх складання, кількість, термін зберігання.

Дослідження та профілактика виробничого травматизму. Звітність та інформація про нещасні випадки, аналіз їх причин. Основні причини виробничих травм та професійних захворювань.

Основні технічні та організаційні заходи щодо профілактики травматизму та професійної захворюваності в галузі.

Ключові терміни і поняття: травматизм, травма, виробнича травма, нещасний випадок, професійне захворювання, виробнича санітарія, гігієнічна характеристика умов праці.

Рекомендовані джерела:

основні – 1; 2; 3

додаткові – 1; 3; 8; 10

Семінар 2: Організація охорони праці на підприємстві. Профілактика травматизму та професійних захворювань (2 год)

Тема 6: Навчання з питань охорони праці

Принципи організації та види навчання з питань охорони праці. Вивчення основ охорони праці у навчальних закладах і під час професійного навчання. Навчання і перевірка знань з питань охорони праці працівників під час прийняття на роботу і в процесі роботи. Спеціальне навчання і перевірка знань з питань охорони праці працівників, які виконують роботи підвищеної небезпеки. Навчання з питань охорони праці посадових осіб.

Інструктажі з питань охорони праці. Види інструктажів. Порядок проведення інструктажів.

Стажування (дублювання) та допуск працівників до самостійної роботи.

Ключові терміни і поняття: вступний інструктаж, первинний інструктаж, повторний інструктаж, позаплановий інструктаж, цільовий інструктаж, стажування, дублювання, наряд-допуск.

Рекомендовані джерела:

основні – 1; 2; 3

додаткові – 1; 2; 3

Тема 7: Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії

Основи фізіології праці. Роль центральної нервової системи в трудовій діяльності людини. Втома. Гігієна праці, її значення. Чинники, що визначають санітарно-гігієнічні умови праці. Загальні підходи до оцінки умов праці та забезпечення належних, безпечних і здорових умов праці.

Робоча зона та повітря робочої зони. Мікроклімат робочої зони. Нормування та контроль параметрів мікроклімату. Заходи і засоби нормалізації параметрів мікроклімату.

Склад повітря робочої зони, джерела забруднення повітряного середовища. Контроль за станом повітряного середовища.

Основні вимоги до виробничого освітлення.

Вентиляція. Види вентиляції. Організація повітрообміну в приміщеннях.

Джерела, класифікація і характеристики вібрації. Гігієнічне нормування вібрації.

Нормування шумів. Контроль параметрів шуму. Методи і засоби колективного та індивідуального захисту від шуму.

Інфразвук та ультразвук. Джерела інфразвукових та ультразвукових коливань. Нормування та контроль рівнів, основні методи та засоби захисту від ультразвуку та інфразвуку.

Ключові терміни і поняття: шкідливі та отруйні речовини, параметри мікроклімату, природна вентиляція, механічна вентиляція, аварійна вентиляція, загально-обмінна припливно-витяжна механічна вентиляція, освітлення, показник освітленості, природне освітлення, штучне освітлення, аварійне освітлення, евакуаційне освітлення.

Рекомендовані джерела:

основні – 1; 2; 3

додаткові – 1; 2; 3; 4

Семінар 3: Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії (2 год)

Тема 8: Основи виробничої безпеки. Електробезпека

Загальні вимоги безпеки до технологічного обладнання та процесів.

Дія електричного струму на організм людини. Електричні травми. Чинники, що впливають на наслідки ураження електричним струмом.

Класифікація приміщень за ступенем небезпеки ураження електричним струмом.

Умови ураження людини електричним струмом. Ураження електричним струмом при дотику або наближенні до струмоведучих частин і при дотиком до неструмоведучих металевих елементів електроустановок, які опинились під напругою. Безпечна експлуатація електроустановок.

Надання першої допомоги при ураженні електричним струмом.

Ключові терміни і поняття: електротравматизм, місцеві електричні травми, електричні опіки, металізація шкіри, механічні ушкодження, електрофтальмія, електричні удари, клінічна смерть, електричний шок, електробезпека, захисне заземлення.

Рекомендовані джерела:

основні – 1; 2; 3; 4; 5

додаткові – 1; 2; 3; 5; 7; 9; 11

Семінар 4: Основи виробничої безпеки. Електробезпека

Тема 9: Основи пожежної безпеки. Система пожежного захисту

Показники вибухопожежонебезпечних властивостей матеріалів і речовин. Категорії приміщень за вибухопожежонебезпечністю. Класифікація вибухонебезпечних та пожежонебезпечних приміщень і зон.

Основні засоби і заходи забезпечення пожежної безпеки виробничого об'єкту. Пожежна сигналізація. Заходи пожежогасіння.

Дії персоналу при виникненні пожежі. Забезпечення та контроль стану пожежної безпеки на виробничих об'єктах. Вивчення питань пожежної безпеки працівниками.

Ключові терміни і поняття: пожежа, прямі збитки, побічні збитки, зона горіння, зона теплової дії, зона задимлення, зона токсичності, горіння, вибух, займання, спалах, самозаймання, самоспалахування, вибух, детонація, вогнестійкість, протипожежна перешкод, евакуаційні виходи, вогнегасники, вогнегасні речовини, сповіщувачі, сигналізація.

Рекомендовані джерела:

основні – 1; 2; 3

додаткові – 1; 2; 3

Семінар 5: Основи пожежної безпеки (2 год)

6. Контроль навчальних досягнень

6.1 Система оцінювання навчальних досягнень студентів

При оцінюванні рівня навчальних досягнень студентів з охорони праці враховуються:

- рівень знань з правових та організаційних питань охорони праці;
- обсяг вітворення знань, рівень розуміння навчального матеріалу;
- самостійність та переконливість суджень;
- вміння застосовувати теоретичний матеріал у практичній діяльності;
- вироблення компетенційних умінь для забезпечення оптимального управління охороною праці.

Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за характеристиками, наведеними в таблицях 1 і 2.

Таблиця 1

<i>Рівні навчальних досягнень</i>	<i>Бали</i>	<i>Характеристика навчальних досягнень</i>
Початковий	1	студенти за допомогою викладача або з використанням підручника (робочого зошита) називають основні законодавчі документи, які регулюють питання охорони праці
	2	студенти за допомогою викладача або з використанням підручника (робочого зошита) вітворюють незначну частину навчального матеріалу, пояснюють структуру і завдання управління охороною праці на підприємстві, в організації, установі
	3	студенти за допомогою викладача або з використанням підручника (робочого зошита) відтворюють частину навчального матеріалу, зокремі положення законодавчих документів з охорони праці; з допомогою викладача виконують елементарні завдання
Середній	4	студенти за допомогою викладача відтворюють основний навчальний матеріал; здатні давати визначення окремих понять в галузі охорони праці, можуть повторити за зразком певну дію
	5	студенти, відповідаючи на запитання викладача відтворюють основний зміст навчального матеріалу з охорони праці; характеризують основні етапи розвитку охорони праці; здатні з помилками і неточностями давати визначення основних понять в галузі охорони праці
	6	студенти виявляють знання й розуміння основних положень навчального матеріалу; відповіді на поставлені запитання правильні, але недостатньо осмислені; вміють застосовувати знання при виконанні завдань за зразком
Достатній	7	студенти правильно відтворюють основну частину навчального матеріалу; відповідають на поставлені запитання, допускаючи у відповідях неточності; знають основні положення законодавчих документів з охорони праці; вміють наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролюють власні навчальні дії; за допомогою викладача формулюють висновки

	8	знання студентів є достатніми, вони самостійно відтворюють навчальний матеріал, застосовують вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагаються аналізувати та використовувати положення законів стосовно окремих виробничих ситуацій, робити висновки; відповіді студентів логічні, хоч і мають неточності
	9	студенти добре володіють вивченим матеріалом; застосовують знання в стандартних ситуаціях; вміють аналізувати і систематизувати інформацію; використовують загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією
Високий	10	студенти мають повні, глибокі знання; логічно та усвідомлено відтворюють навчальний матеріал у межах навчальної програми; здатні використовувати знання у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення
	11	студенти мають гнучки знання в межах вимог навчальної програми, аргументовано використовують їх у різних ситуаціях, вміють знаходити інформацію та аналізувати її; оцінювати обстановку і приймати рішення щодо дій в небезпечних та надзвичайних ситуаціях
	12	студенти мають системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальної програми, усвідомлено використовують їх у стандартних та нестандартних ситуаціях; вміють самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися різними джерелами інформації, ефективно використовувати положення нормативно-правових документів з охорони праці в своїй діяльності

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Тема 1: Вступ. Загальні питання охорони праці (2 год)

1. Опрацювати інформаційні джерела за останні рік з метою уточнення статистичних даних з питань охорони праці в світі, Україні, області.

Тема 2: Правові та організаційні основи охорони праці (3 год)

1. Поясніть, до яких видів відповідальності притягаються винні у порушенні законодавства про охорону праці.

Рекомендовані джерела:

основні – 2; 3; 4

додаткові – 1; 2; 3; 10

Тема 3: Державне управління. Державний нагляд і громадський контроль за охороною праці (2 год)

1. Поясніть які органи здійснюють державне управління охороною праці в Україні, їх компетенції і повноваження.

Рекомендовані джерела:

основні – 2; 3; 4

додаткові – 1; 2; 3; 10

Тема 4: Охорона праці на підприємстві. Профілактика травматизму та професійних захворювань (3 год)

1. Опрацюйте «Порядок розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві, затвердженого постановою КМУ від 13 листопада 2011 року № 1232.

Рекомендовані джерела:

«Порядок розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві, затвердженого постановою КМУ від 13 листопада 2011 року № 1232..

Тема 5: Навчання з питань охорони праці» (3 год)

1. Опрацюйте Типове положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці (НПАОП 0.00-4.12-05 зі змінами та доповненнями).

Рекомендовані джерела:

Типове положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці (НПАОП 0.00-4.12-05 зі змінами та доповненнями)

Тема 6: Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії (2 год)

1. Поясніть, яким чином і для чого проводиться атестація робочих місць за умовами праці.

2. На скільки класів згідно принципів Гігієнічної класифікації праці за показниками шкідливості та небезпечності чинників виробничого середовища важкості та напруженості трудового процесу поділяються умови праці?

Рекомендовані джерела:

основні – 1; 2; 3

додаткові – 1; 2; 3

Тема 7: Основи виробничої безпеки. Електробезпека (3 год)

1.. Перерахуйте:

- основні причини електротравматизму на виробництві;
- дайте загальну характеристику види електротравм.

2. Поясніть принципи надання першої допомоги при ураженні електричним струмом.

Рекомендовані джерела:

основні – 1; 2; 3

додаткові – 1; 2; 3

Тема 8: Основи пожежної безпеки (3 год)

1. Перелічіть основні причини пожеж, схарактеризуйте небезпечні та шкідливі чинники, пов'язані з пожежами.

2. Складіть алгоритм дій персоналу навчального закладу в разі виникнення пожежі.

Рекомендовані джерела:

основні – 1; 2; 3

додаткові – 1; 2; 3

Самостійна робота з кожної теми за робочою навчальною програмою оцінюється у сумі в діапазоні від 0 балів до 5 балів:

5 балів – робота виконана в повному обсязі;

- 4 бали – якщо допускаються незначні помилки;
- 3 бали – обсяг виконаної роботи становить 50% - 40%;
- 2 бали - обсяг виконаної роботи становить 20% - 30%;
- 1 бал - обсяг виконаної роботи становить менше 10%

Контроль самостійної роботи здійснюється у вигляді:

- тестування;
- співбесіди;
- заповнення зошуту з самостійної роботи

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Завдання для модульної контрольної роботи містять різнорівневі тестові завдання (20 тестів) та запитання з розгорнутою відповіддю (ситуаційна задача).

За кожну правильну відповідь на одне тестове завдання виставляється 0,5 бали. Тести: 20 балів ($0,5 * 20 = 10$).

Теоретичне питання оцінюється максимум у 5 балів.

Модульна контрольна робота вважається зарахованою, якщо вона оцінена на 5 та більше балів.

До модульної контрольної роботи допускаються студенти, які відвідали не менше 90% аудиторних занять і отримали не менше 70% від можливої кількості балів за поточну роботу.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Тематична оцінка виставляється з урахуванням поточних оцінок за різні види навчальних робіт.

З метою об'єктивності семестрового оцінювання, що здійснюється на підставі тематичного оцінювання, використовуються різні форми для проведення перевірки навчальних досягнень з різних тем: усне опитування, виконання самостійних робіт, тестування (письмове, усне, комп'ютерне), тематична контрольна робота.

Завдання для перевірки навчальних досягнень спираються не тільки на базові знання студентів, а й на вміння їх застосовувати. Обов'язковим елементом тематичної контрольної роботи є завдання з короткою та розгорнутою відповіддю.

8. Рекомендовані джерела

Закони України

1. Конституція України. Основний закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР (поточна редакція – 30.09.2016) – zakon4.rada.gov.ua.

2. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення: Закон України від 24.02.1994 № 4004-ХІІ (поточна редакція – 28.12.2015) – zakon5.rada.gov.ua.

3. Про затвердження Загальнодержавної соціальної програми поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища на 2014-2018 роки: Закон України від 04.04.2013 (поточна редакція – 01.01.2015) – zakon2.rada.gov.ua.

4. Про охорону праці: Закон України від 14.10.1992 № 2694-ХІІ (поточна редакція – 05.04.2015) – zakon5.rada.gov.ua.

5. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 23.09.1999 № 1105-ХІV (поточна редакція – 01.01.2017) – zakon2.rada.gov.ua.

Нормативно-правові акти з охорони праці (НПАОП)

1. 0.00-1.04-07 Правила вибору та застосування індивідуального захисту органів дихання.

2. 0.00-1.21-98 Правила безпечної експлуатації електроустановок споживачів.

3. 0.00-1.31-99 Правила охорони під час експлуатації електронно-обчислювальних машин.

4. 0.00-4.09-07 Типове положення про комісію з питань охорони праці на підприємстві.

5. 0.00-4.11-07 Типове положення про роботу уповноважених трудових колективів з питань охорони праці.

6. 0.00-4.12-05 Типове положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці.

7. 0.00-4.29-94 Положення про навчання неповнолітніх професіям, пов'язаним з важкими роботами і роботами зі шкідливими або небезпечними умовами праці.

8. 0.00-4.35-04 Типове положення про службу охорони праці.

9. 0.00-6.02-04 Порядок розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві.

10. 0.00-8.01-93 Перелік посад посадових осіб, які зобов'язані проходити попередню і періодичну перевірку знань з охорони праці.

11. 0.03-4.02-94 Положення про медичний огляд працівників певних категорій.

12. Положення про порядок розслідування нещасних випадків, що сталися під час навчально – виховного процесу в навчальних закладах.

13. 0.01-1.01-05 Правила пожежної безпеки в Україні. ДСТУ 2293-99. Охорона праці. Терміни та визначення основних понять.

Основна (базова)

1. Жидецький В. Ц. Основи охорони праці : підручник / В. Ц. Жидецький. — 5-те вид., доповн. — К.: Знання, 2014. — 373 с. + компакт-диск.
2. Грибанов В. Г., Негодченко О. В. Охорона праці : навчальний посібник. 2-ге вид. – К.: Центр учбової літератури, 2017. – 280 с
3. Гандзюк М.П., Желібо Є.П., Халімовський М.О. Основи охорони праці. Підручник - К.: Каравела, 2016 - 384 с.
4. Основи охорони праці [текст] підручник. 2-ге вид./ О. І. Запорожець, О. С. Протоєрейський, Г. М. Франчук, І. М. Боровик - К.: «Центр учбової літератури», 2017. – 264 с.
5. Шудренко І. В. Основи охорони праці : навч. посіб. / І. В. Шудренко. – Житомир: Видавець, О. О. Євенок, 2016. – 214 с.

Додаткова

1. Грибан В.Г. «Охорона праці»: підручник/ В.Г. Грибан, О.В. Негодченко– К.: Центр учбової літератури , 2011 – 280 с.
2. Атаманчук П.С. «Основи охорони праці»: підручник / П.С. Атаманчук, В.В. Мендерецький. О.П. Панчук, О.Г. Чорна– К.: «Центр учбової літератури». 2013– 224 с
3. Гандзюк М.П., Желібо Є.П., Халімовський М.О. Основи охорони праці: Підручник. 5-е вид. / За ред. М.П. Гандзюка. - К.: Каравела, 2011. - 384 с.
4. Основи охорони праці: Підручник. перероблене. / К. Н. Ткачук, В. В. Зацарний, Д. В. Зеркалов, О. І. Полукаров, В. С. Коз'яков, Л. О. Мітюк, Ю. О. Полукаров, Т. Є. Луц. За ред. К. Н. Ткачука. – К.: Основа, 2014. – 456 с.
5. Коновалова О. В. Охорона праці в галузі. Практикум [текст] : навч. посіб. /О. В. Коновалова – К.: Центр учбової літератури, 2015 – 98 с.
6. Голінько В.І. Основи охорони праці: підручник / В.І. Голінько; М-во освіти і науки України; Нац. гірн. ун-т. – 2-ге вид. – Д.: НГУ, 2014. – 271 с.
7. Правила охорони праці для працівників бібліотек (НПАОП 92.0-1.03-13) // Охорона праці. – 2013. – № 4. – С. 42-46.
8. Розслідування нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві: [Електронний ресурс] : Навч. посібник/ Филипчук В. Л., Ткачук К. Н., Печніков О. С., Шаталов О. С., Зеркалов Д. В., Кухнюк О. М. – Електрон. дані. – К. : Основа, 2016. -304 с.
9. Організація наглядової діяльності в галузі охорони праці: Навч. посіб. / Ткачук К. Н., Филипчук А. С., Зеркалов Д. В., Полукаров О. І., Полукаров Ю. О., Кружилко О. Є. – К.: НТУУ«КПІ», 2014. – 261с.
10. Левченко О. Г., Зеркалов Д.В. та ін. Охорона праці у галузі. Навч. посіб. для студентів соціально-економічного та гуманітарного профілю. / О. Г. Левченко, Д. В. Зеркалов, А. М. Гусев, О. Ю. Арламов, Г. В. Демчук, Ю. О. Полукаров / За ред. Д. В. Зеркалова. – К.: «Основа». 2013. – 446 с.
11. Зеркалов Д.В. Безпека життєдіяльності та основи охорони праці. Навч.посіб. / – К.: Основа, 2016. – 267 с.

Додаткові ресурси

1. Основи охорони праці [текст] підручник. 2-ге вид./О.І. Запорожець, О.С. Протоєрейський, Г.М. Франчук, І.М. Бровик – К.: «Центр учбової літератури», 2017.-264с.
2. Охорона праці в галузі [текст]: навчальний посібник /П.С. Атаманчук, В.В. Мендерецький, О.П. Панчук, Р.М. Білий – К.: «Центр учбової літератури», 2017.-322с.
3. Основи охорони праці [Електронне видання] : підручник / К. Н. Ткачук, В. В. Зацарний, Д. В. Зеркалов, О. І. Полукаров [та ін] ; НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського». –: Основа, 2015. – 456 с. – Назва з екрана. – Доступ : <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/18512>
4. <http://www.dnopr.kiev> – офіційний сайт Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду.
5. <http://www.mov.gov.ua> – офіційний сайт Міністерства освіти і науки. Молоді та спорту України.
6. <http://www.mns.gov.ua> – офіційний сайт Міністерства надзвичайних ситуацій України.
7. <http://www.social.org.ua> – офіційний сайт Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України.
8. <http://www.nau.ua> – інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)»
9. <http://op.kri.ua> – портал НТУУ «КПІ». Матеріали з питань охорони праці.
10. <http://op.kri.ua> – сайт кафедри охорони праці, промислової та цивільної безпеки «НТУУ» КПІ.

**Навчально-методична картка дисципліни «Охорона праці»
для спеціальності «Соціальна педагогіка»**

всього 45 год, з них аудиторних 24 год. (лекції – 12 год, семінари – 10 год, модульний контроль – 2 год), самостійне опрацювання 21 год.

Модулі	Змістовий модуль I					Змістовий модуль II					
Назва модуля	Правові та організаційні питання охорони праці					Основи фізіології та гігієни праці. Виробнича санітарія					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Теми лекцій	Вступ. Загальні питання охорони праці	Правові та організаційні питання охорони праці		Організація охорони праці на підприємстві. Профілактика травматизму та професійних захворювань		Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії		Основи виробничої безпеки. Електробезпека		Основи пожежної безпеки. Система пожежного захисту	
Теми семінарських занять			Семінар №1. Правові та організаційні основи охорони праці		Семінар №2. Профілактика травматизму та професійних захворювань		Семінар №3. Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії		Семінар №4. Основи виробничої безпеки		Семінар №5. Основи пожежної безпеки. Електробезпека
Тести	Тести		Тести		Тести		Тести				
Самостійна робота	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів		5 балів		
Модульний контроль	Модульна контрольна робота										
Підсумковий контроль	-										